

RESUM DE JURISPRUDÈNCIA

TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

PLE

1. [Sentència](#) de 25 de febrer de 2026, del Ple del Tribunal Constitucional, per la qual declara, per unanimitat, la inconstitucionalitat que un **benefici fiscal en l'impost sobre actes jurídics documentats es condicioni al fet que una empresa tingui el domicili fiscal en el territori d'una comunitat autònoma** (Galícia).

El Ple del Tribunal Constitucional va estimar, per unanimitat, la qüestió d'inconstitucionalitat promoguda per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Galícia en relació amb un incís de l'article 15.sisè del text refós de les disposicions legals de la Comunitat Autònoma de Galícia en matèria de tributs cedits per l'Estat, que preveia que el tipus de gravamen reduït en l'impost sobre actes jurídics documentats s'aplicaria a favor de les societats de garantia recíproca que estiguessin domiciliades a la Comunitat Autònoma de Galícia, aprovat pel Decret legislatiu 1/2011, de 28 de juliol.

La sentència constata que el precepte controvertit —article 15.sisè del text refós de les disposicions legals de la Comunitat Autònoma de Galícia en matèria de tributs cedits per l'Estat, aprovat pel Decret legislatiu 1/2011, de 28 de juliol—, concretament l'incís «amb domicili social en el territori de la Comunitat Autònoma de Galícia», incideix en el cost fiscal de la documentació notarial necessària per a la constitució de contra-garanties (normalment hipoteques) que reben les societats de garantia recíproca en contrapartida dels avals que presten a les petites i mitjanes empreses perquè aquestes puguin accedir al finançament bancari.

Efectivament, d'acord amb el precepte impugnat, l'efecte que produeix la seva aplicació és que el cost de l'esmentat impost es redueix substancialment per a les societats de garantia recíproca domiciliades a Galícia enfront de les domiciliades fora d'aquesta comunitat autònoma.

El Tribunal Constitucional, en dictar la sentència, recorda la seva doctrina sobre el principi d'igualtat tributària, recollit a nivell constitucional en els articles 14 i 31 de la Constitució espanyola, en relació amb el principi de llibertat de circulació i establiment de persones, regulat en els articles 139.2 i 157.2 de la Constitució espanyola i en l'article 9.c) de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes. Aquesta doctrina l'ha portat a declarar

inconstitucionals determinades mesures tributàries per utilitzar la residència o la domiciliació en un territori amb finalitats discriminatòries o proteccionistes, com ara la STC 60/2015 (en relació amb l'impost sobre successions de la Comunitat Valenciana), la STC 52/2018 (referida a l'impost sobre donacions de Castella - La Manxa) i la STC 20/2022 (relativa a l'impost sobre dipòsits de clients d'entitats bancàries de les Canàries).

D'acord amb aquesta doctrina constitucional, la sentència verifica que les societats de garantia recíproca que realitzen les operacions a què es refereix l'article 7.sisè del text refós de les disposicions legals de la Comunitat Autònoma de Galícia en matèria de tributs cedits per l'Estat es troben en una situació comparable amb aquelles que, amb idèntica activitat, no tenen el domicili social a la Comunitat Autònoma de Galícia.

En aquest sentit, la sentència afegeix que la diferència de tracte no té una justificació objectiva i raonable, sense que puguin servir a tal efecte ni l'objectiu de donar suport al teixit empresarial gallec —ja que a les petites i mitjanes empreses que reben els avals els és indiferent on estiguin domiciliades les entitats que els atorguen— ni el d'incentivar la domiciliació de les societats de garantia recíproca a Galícia, atès que aquest és un fi de caràcter proteccionista.

En conseqüència, es declara inconstitucional i, per tant, nul de ple dret l'incís «amb domicili social al territori de la Comunitat Autònoma de Galícia» del precepte qüestionat, per ser contrari als articles 14 i 31.1 de la Constitució espanyola, en relació amb els articles 139.2 i 157.2 de la mateixa norma fonamental i amb l'article 9.c) de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes.

2. [Sentència](#) de 25 de febrer de 2026, del Ple del Tribunal Constitucional, per la qual s'estima parcialment el recurs d'inconstitucionalitat interposat pel Parlament de Cantàbria contra alguns preceptes de la **Llei orgànica 1/2024, de 10 de juny, d'amnistia per a la normalització institucional, política i social a Catalunya**.

El Ple del Tribunal Constitucional estima parcialment, per majoria, el recurs d'inconstitucionalitat interposat pel Parlament de Cantàbria contra diversos preceptes de la Llei orgànica 1/2024, de 10 de juny, d'amnistia per a la normalització institucional, política i social a Catalunya.

Les al·legacions del Parlament de Cantàbria van ser les següents:

Àrea de Presidència
Secretaria General

- En primer lloc, que l'anomenada Llei orgànica d'amnistia vulnera la reserva de llei orgànica establerta a l'article 81.1 de la Constitució espanyola, en considerar que no tots els seus preceptes han de tenir caràcter orgànic.

La sentència estima parcialment aquesta al·legació, d'acord amb el fonament jurídic següent:

El Tribunal Constitucional afirma que, efectivament, l'exempció de responsabilitat penal respecte de delictes castigats amb penes privatives de llibertat incideix directament en el dret fonamental a la llibertat personal (article 17.1 de la Constitució espanyola) i, per tant, està subjecta a la reserva de llei orgànica. En conseqüència, tenen caràcter orgànic els preceptes de la Llei orgànica 1/2024, de 10 de juny, que delimiten les conductes amnistiades i excloses (és a dir, els articles 1 i 2), els preceptes que estableixen l'extinció de la responsabilitat penal (article 3) i els que regulen els efectes de l'amnistia sobre penes i mesures, especialment els relatius a penes privatives de llibertat (article 4).

Tanmateix, el Tribunal Constitucional considera que no estan inclosos en la reserva de llei orgànica els preceptes que regulen l'amnistia sobre responsabilitats administratives i comptables (article 3), així com els que regulen efectes no penals i les normes de competència i de procediment (és a dir, els articles 5 a 16).

És a dir, els preceptes dels articles 5 a 16 de la Llei orgànica 1/2024, de 10 de juny, no tenen caràcter de llei orgànica, sinó de llei ordinària. Ara bé, això no comporta per si mateix la nul·litat d'aquests preceptes, sinó únicament la declaració que aquests articles manquen de caràcter orgànic i tenen naturalesa de llei ordinària.

- En segon lloc, pel que fa a la impugnació de la llei orgànica en el seu conjunt, en sostenir-se la seva incompatibilitat amb la Constitució per la suposada prohibició constitucional d'amnistiar (articles 66 i 167 de la Constitució espanyola), així com per vulneració dels principis de seguretat jurídica i d'interdicció de l'arbitrarietat dels poders públics (article 9.3), del principi i dret d'igualtat (articles 1, 9.2 i 14), del principi de separació de poders i del principi de reserva jurisdiccional (articles 1.1 i 117), entre d'altres, la sentència desestima totes aquestes taxes d'inconstitucionalitat en aplicació de la doctrina establerta per la STC 137/2025, de 26 de juny.
- Finalment, quant a la impugnació de l'article 1.1 de la Llei orgànica d'amnistia, el recurs sostenia, entre altres arguments, que vulnerava el dret d'igualtat (article

14 de la Constitució espanyola) en excloure del seu àmbit d'aplicació aquells que haguessin comès delictes amb la finalitat d'oposar-se al procés secessionista català. Aquesta impugnació és desestimada per pèrdua sobrevinguda d'objecte, ja que la STC 137/2025 va declarar inconstitucional i, per tant, nul de ple dret l'article 1.1 de la Llei orgànica d'amnistia, amb els efectes i l'abast establerts en el seu fonament jurídic 8.3.5, i la present sentència es remet a aquella resolució.

Com s'ha indicat anteriorment, la sentència no va ser aprovada per unanimitat, i van formular vots particulars la magistrada Concepción Espejel Jorquera i els magistrats Ricardo Enríquez Sancho, Enrique Arnaldo Alcubilla i César Tolosa Tribiño.

3. [Sentència](#) d'11 de març de 2026, del Ple del Tribunal Constitucional, per la qual s'estima el **recurs d'empara interposat pel Grup Socialista de l'Assemblea de Madrid contra un acord de la Mesa de l'Assemblea pel qual es va proposar la tramitació en lectura única de la proposició de Llei 8/2015 sobre radio televisió de Madrid**, ja que mitjançant aquest sistema excepcional d'aprovació de lleis s'impedeix als grups parlamentaris presentar esmenes.

El Ple del Tribunal Constitucional, per majoria, va dictar la sentència de data 11 de març de 2026 per la qual s'estima el recurs d'empara interposat pels diputats i diputades del Grup Parlamentari Socialista de l'Assemblea de Madrid contra l'acord de la Mesa de l'Assemblea, de data 23 de juny de 2021, pel qual es va proposar al Ple de l'Assemblea que tramités mitjançant el sistema d'aprovació de les lleis en lectura única la proposició de Llei 8/2015, de radio televisió de Madrid.

El Tribunal Constitucional, en aquesta sentència, estableix:

- Que la facultat de proposar al Ple de l'Assemblea de Madrid la tramitació d'un projecte o d'una proposició de llei mitjançant el procediment de lectura única té, entre altres finalitats, que sigui la Mesa la que comprovi si concorren els requisits exigits reglamentàriament i d'acord amb la jurisprudència que permetin la tramitació d'una iniciativa parlamentària per un determinat procediment.
- Que, sens perjudici que les decisions sobre la tramitació per lectura única constitueixin un acte complex, ja que requereixen la concurrència de dues voluntats, el cert és que sense la proposta de la Mesa el Ple no pot adoptar cap decisió, de manera que aquesta proposta és un requisit indispensable perquè es pugui adoptar.
- Que la Mesa de l'Assemblea de Madrid queda obligada a no formular una proposta de tramitació d'una proposició de llei mitjançant el sistema de lectura

única que, a més, d'acord amb el Reglament de l'Assemblea vigent l'any 2021, impedia la presentació, tramitació i votació d'esmenes per part de la resta de grups parlamentaris, en els casos en què no es doni algun dels supòsits excepcionals previstos que justificarien aquesta limitació, com seria el cas que la sol·licitud de tramitar la proposta o proposició de llei mitjançant lectura única fos formulada per tots els grups parlamentaris.

- Defineix que el dret a presentar, tramitar, debatre i votar les esmenes presentades pels grups parlamentaris és un instrument essencial de participació i intervenció dels diputats i diputades i dels grups parlamentaris, així com una via per a l'exercici de la seva funció representativa, reconeguda per l'article 23.1 de la Constitució espanyola.

Afegeix que el dret a presentar esmenes també té la finalitat de contribuir a la formació de la voluntat de la cambra legislativa.

Per tot això, estima el recurs d'empara interposat pels diputats i diputades del Grup Parlamentari Socialista de l'Assemblea de Madrid contra l'acord de la Mesa pel qual es va autoritzar la tramitació en lectura única de la proposició de llei 8/2015, de radio televisió de Madrid, declarant-lo nul per no ajustar-se a dret d'acord amb els fonaments jurídics anteriorment assenyalats.

Aquesta sentència no va ser aprovada per unanimitat i han formulat vots particulars la magistrada Concepción Espejel i els magistrats Ricardo Enríquez, Enrique Arnaldo, César Tolosa i José María Macías.

4. [Sentència](#) de 12 de març de 2026, del Ple del Tribunal Constitucional, per la qual s'estima, per majoria, el recurs d'empara interposat pel Sindicat Independent de Treballadors del Transport perquè la mercantil Metro de Sevilla va vulnerar el seu dret fonamental a la vaga en incomplir els serveis mínims i incórrer en esquirolatge organitzatiu.

El Ple del Tribunal Constitucional estima, per majoria, el recurs d'empara interposat pel Sindicat Independent de Treballadors del Transport contra la sentència dictada per la Sala Social del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, que anul·la, declarant ferma la sentència del Jutjat Social en el procediment especial de tutela dels drets fonamentals, que va estimar parcialment les pretensions del sindicat recurrent i va declarar que la conducta empresarial desenvolupada els dies 13, 20 i 27 de desembre de 2018 va vulnerar el dret dels treballadors a la vaga, atès que va considerar que s'havia vulnerat el dret fonamental de vaga dels treballadors per part de l'empresa Metro de Sevilla, com a conseqüència, d'una banda, de no haver

respectat els serveis mínims en posar en circulació trens dobles en lloc de simples i, d'altra banda, d'adscriure els treballadors dels serveis mínims a aquests trens dobles.

La sentència estableix els arguments jurídics següents:

- D'una banda, considera que, com a conseqüència de la vaga indefinida convocada pel comitè d'empresa de la societat Metro de Sevilla per a tots els dijous a partir del 29 de novembre de 2018, la citada empresa va vulnerar el dret fonamental a la vaga consagrat a l'article 28.2 de la Constitució espanyola, en incórrer en una conducta d'esquirolatge organitzatiu en posar en circulació trens dobles en substitució dels trens simples que havia planificat i organitzat amb anterioritat a conèixer la convocatòria de la vaga i que havien estat tinguts en compte per la Conselleria d'Ocupació, Empresa i Comerç de la Junta d'Andalusia per fixar el serveis mínims.
- D'altra banda, el Tribunal Constitucional, mitjançant aquesta sentència, té l'oportunitat d'aclarir i matisar la doctrina sobre el dret fonamental de vaga en relació amb el poder d'organització i direcció dels empresaris quan afecta mitjans tecnològics o automàtics que, de manera directa o indirecta, produeixen l'efecte de substituir els treballadors en vaga, ja que no s'ha d'oblidar que la normativa que regula el dret de vaga és preconstitucional, atès que està regulada al Reial decret llei 17/1977, de 4 de març, sobre relacions de treball, i que actualment ha quedat obsoleta i superada per les transformacions dels processos productius a les empreses, principalment per l'impacte de les noves tecnologies i de l'automatització i la seva incidència en el dret de vaga, totalment desconegudes i fins i tot impensables l'any 1977.

Per això, el Tribunal Constitucional estén la prohibició de l'esquirolatge extern (substitució de treballadors vaguistes per altres contractats o incorporats amb aquesta finalitat, com a única situació prevista al Reial decret llei 17/1977) a l'anomenat esquirolatge intern (que suposa la mobilitat funcional i geogràfica de treballadors no vaguistes per substituir els treballadors en vaga) i a l'esquirolatge tecnològic (que, per la seva naturalesa i característiques, minimitza els efectes de la vaga).

En conseqüència, aclareix la seva doctrina sobre el dret fonamental de vaga mantinguda fins ara, en el sentit de considerar que la mateixa raó de la prohibició de l'esquirolatge extern i intern concorre en altres formes d'esquirolatge, com ara el tecnològic o l'organitzatiu, que també suposen una conducta lesiva del dret fonamental de vaga de l'article 28 de la Constitució espanyola, com a

conseqüència de substituir el servei que els treballadors vagues deixen de prestar en el procés productiu per altres recursos disponibles, ja siguin humans, tècnics o tecnològics, que produeixen igualment l'efecte de minimitzar, reduir o limitar els efectes de l'aturada laboral i de mantenir l'activitat de l'empresa, en la mesura que suposa una vulneració del deure de no intervenir en l'exercici d'un dret fonamental.

- Finalment, la sentència sosté que aquestes conductes de substitució dels treballadors vagues per altres mitjans humans i/o tecnològics constitueixen conductes empresarials lesives d'aquest dret fonamental o actuacions antivaga, que en redueixen i en minimitzen l'efectivitat mitjançant el manteniment de l'activitat productiva i, amb això, buiden de contingut el dret de vaga, contravenint el deure de l'empresari d'abstenir-se d'intervenir, limitar o impedir el seu exercici. És a dir, es tracta de conductes que poden articular-se no només mitjançant la substitució de treballadors vagues per altres treballadors, sinó també, i principalment avui dia, mitjançant la utilització de mitjans materials, procediments tècnics específics o tecnològics als quals recorre expressament l'empresa per afrontar i minimitzar els efectes que la vaga li provoca, i, per tant, mitjançant vies i mètodes diferents dels habituals però amb el mateix objectiu: neutralitzar els efectes de la vaga i mantenir al màxim l'activitat productiva.

Com s'ha indicat anteriorment, la sentència no va ser aprovada per unanimitat, com ho demostren els vots particulars presentats per la magistrada Concepción Jorquera i pels magistrats Ricardo Enríquez Sancho i Enrique Arnaldo Alcubilla.

SALA PRIMERA

5. [Sentència 8/2026](#), de 26 de gener, de la Sala Primera del Tribunal Constitucional, per la qual s'estima el recurs d'empara presentat per diversos ciutadans contra la interlocutòria del Jutjat Contenciós Administratiu núm. 3 de la Corunya, de 26 de juliol de 2023, i contra la sentència del mateix jutjat, de 26 de febrer de 2008, així com contra la sentència de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Galícia, de 10 de juny de 2010, i contra totes les actuacions practicades en el procediment contenciós administratiu des de la incoació del procediment judicial i del procediment d'execució de sentència, per **vulneració del dret a la tutela judicial efectiva com a conseqüència de la manca d'emplaçament als titulars de les llicències de segregació i d'edificació en un procediment administratiu sobre la legalitat urbanística**.

La Sala Primera del Tribunal Constitucional estima el recurs d'empara interposat per diversos ciutadans contra la interlocutòria del Jutjat Contenciós Administratiu núm.

Àrea de Presidència
Secretaria General

3 de la Corunya, de data 26 de juliol de 2023, mitjançant la qual es va desestimar l'incident de nul·litat plantejat pels demandants.

Els antecedents d'aquesta sentència són els següents:

- En primer lloc, té el seu origen en la sentència dictada pel Jutjat Contenciós Administratiu número 3 de la Corunya, de data 26 de febrer de 2008, que va declarar la nul·litat de les llicències municipals de segregació i de construcció de diversos habitatges per no ajustar-se a dret.

Aquesta sentència va ser posteriorment confirmada en via d'apel·lació per la sentència de 10 de juny de 2010 de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Galícia.

Així mateix, també té origen en la interlocutòria del Jutjat Contenciós Administratiu número 3 de la Corunya de 26 de juliol de 2023 que, en la peça d'execució de sentència, va desestimar la pretensió dels recurrents en empara de declarar la nul·litat del procés contenciós administratiu per indefensió i per vulneració del dret a la tutela judicial efectiva en la seva vessant d'accés a la jurisdicció.

- Contra aquestes sentències i contra la interlocutòria del Jutjat Contenciós Administratiu número 3 de la Corunya de 26 de juliol de 2023, els interessats van interposar recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional.

Els recurrents en empara van al·legar:

- D'una banda, que no van ser informats ni van rebre cap tipus de notificació d'un procediment contenciós administratiu iniciat per la Xunta de Galícia, l'objecte i resolució del qual afectava directament els seus drets i interessos legítims, ja que el seu objecte feia referència a la possible nul·litat de la concessió de diverses llicències urbanístiques de segregació i d'edificació relatives a terrenys i solars de la seva propietat. Els recurrents eren els titulars registrals dels habitatges emparats per aquestes llicències, que posteriorment van ser declarades nul·les de ple dret per sentència judicial ferma del Tribunal Superior de Justícia de Galícia, la qual cosa els va produir una clara i manifesta indefensió.
- D'altra banda, i en íntima relació amb l'al·legació anterior, van manifestar que no van ser emplaçats en aquest procediment contenciós administratiu, tot i constar al Registre de la Propietat com a titulars registrals dels seus

habitatges abans de l'inici del procés contenciós administratiu, l'objecte del qual era la possible nul·litat de les llicències atorgades per a la construcció i modificació dels seus habitatges. Per tant, consideren —i així ho posen de manifest en la demanda del recurs d'empara— que en el procediment contenciós administratiu es va vulnerar el seu dret fonamental a la tutela judicial efectiva en la seva vessant d'accés a la jurisdicció. És a dir, al·leguen la vulneració de l'article 24 de la Constitució espanyola, en no poder intervenir com a interessats en aquest procediment ni defensar els seus drets i interessos legítims en un procés judicial que clarament els afectava.

La sentència dona la raó als recurrents i els atorga l'empara, ja que afirma:

Que en aquells procediments que tinguin per objecte la possible nul·litat de llicències urbanístiques que afectin béns immobles adquirits per tercers de bona fe, el simple emplaçament a l'empresa constructora no és suficient.

I assenjala que, per contra, la configuració correcta de la relació jurídica processal exigeix que tant l'Administració urbanística actuant com l'òrgan judicial competent extremen el rigor en l'emplaçament en el procés judicial de totes les persones interessades que constin en l'expedient administratiu (d'acord amb l'article 49 de la Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa) o, si escau, procedeixin a la identificació dels possibles interessats utilitzant fonts d'informació de fàcil accés, com el Registre de la Propietat.

En aquest cas, amb una simple consulta al Registre de la Propietat hauria estat suficient per identificar els interessats i, en conseqüència, per emplaçar-los en el procés judicial corresponent, a fi que poguessin defensar els seus drets i interessos legítims i configurar així correctament la relació jurídica processal.

Atès que en el cas concret no es va emplaçar els interessats en el procés contenciós administratiu, amb el consegüent perjudici de no poder defensar els seus drets i interessos legítims, el Tribunal Constitucional considera que s'ha vulnerat el dret a la tutela judicial efectiva en la seva vessant de dret d'accés a la jurisdicció (article 24 de la Constitució espanyola) i que, a més, se'ls ha causat una clara i manifesta indefensió, ja que se'ls ha privat del seu dret constitucional a ser escoltats i a presentar al·legacions en relació amb la pretensió d'anul·lació de les llicències urbanístiques que emparaven la construcció i modificació dels seus habitatges.

Per tot això, aquesta sentència estima el recurs d'empara i declara la nul·litat de la interlocutòria del Jutjat Contenciós Administratiu número 3 de la Corunya de 26 de juliol de 2023; la nul·litat de la sentència dictada per aquest mateix jutjat de 26 de

febrer de 2008; la nul·litat de la sentència dictada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Galícia de 10 de juny de 2010, per la qual es confirmava en apel·lació la sentència d'instància; així com la nul·litat de totes les actuacions judicials des de la incoació del procediment judicial i la nul·litat de totes les actuacions del procediment d'execució de sentència, amb l'obligació de retrotraure les actuacions judicials al moment en què els demandants en empara haurien d'haver estat emplaçats personalment, a fi de poder defensar els seus drets i interessos legítims.

6. [Sentència](#) de 23 de febrer de 2026, de la Sala Primera del Tribunal Constitucional, per la qual estima el recurs d'empara interposat i declara per unanimitat que **els investigats en una causa penal sota secret de sumari tenen dret a conèixer el contingut de les proves essencials que fonamenten el seu ingrés a presó.**

La Sala Primera del Tribunal Constitucional ha aprovat per unanimitat una resolució en què aclareix la seva doctrina sobre el dret d'accés de l'investigat en una causa penal als elements essencials de les actuacions declarades secretes, amb la finalitat de poder defensar-se davant la possible adopció d'un acte de presó provisional o, si escau, per poder impugnar-lo si ja ha estat acordat; i estima el recurs d'empara.

En aquest sentit, el Tribunal Constitucional tenia establert des de l'any 2017, d'acord amb el dret de la Unió Europea, concretament de conformitat amb la Directiva 2012/13/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de maig de 2012, relativa al dret a la informació en els processos penals, i amb la seva transposició mitjançant la modificació dels articles 302, 505.3, paràgraf segon, i 520.2 de la Llei d'enjudiciament criminal l'any 2016, el dret dels investigats en un procés penal a conèixer quins són els fets i els motius pels quals se'ls inculpa i, si escau, provoquen una privació de llibertat provisional i cautelar. Així mateix, es reconeix el dret dels investigats i de la seva defensa lletrada a accedir a aquests elements.

Pel que fa al dret d'accés als elements essencials de les actuacions, aquesta doctrina havia anat precisant quines eren les proves de les quals s'havia d'informar els investigats, esmentant diverses diligències pròpies de la fase d'instrucció, tant documentals com personals.

Tanmateix, la Sala Primera del Tribunal Constitucional, en aquesta sentència, ha constatat que diversos tribunals penals han interpretat erròniament aquesta doctrina, entenent que només cal informar els investigats del tipus o classe de proves de manera genèrica, però no del seu contingut efectiu.

En el procés penal objecte d'aquesta sentència, el jutjat central penal competent, en el marc d'una investigació penal declarada secreta, havia traslladat a l'investigat — ara recurrent en empara— un escrit en què li comunicava que la seva participació en els delictes que se li imputaven resultava de «converses captades i enregistrades» i d'altres diligències d'«investigació tecnològica i limitativa de drets fonamentals», sense concretar-ne res més.

Malgrat que la seva defensa va sol·licitar el contingut de les gravacions, aquesta petició va ser desestimada, en considerar-se suficient la informació facilitada, i es va acordar el seu ingrés en presó provisional. Aquest criteri va ser ratificat per la Sala Penal de l'Audiència Nacional.

La sentència revisa aquesta doctrina i, a aquest efecte, determina que:

- D'una banda, el contingut al qual té dret d'accés l'investigat comprèn no només les diligències de prova tradicionals, com ara testimonis, peritatges o intervencions documentals, sinó també aquells mitjans d'investigació tecnològics que actualment regula la Llei d'enjudiciament criminal.
- D'altra banda, «la garantia d'accés als elements essencials de la investigació s'ha de mantenir durant tot el temps en què la persona investigada es trobi privada de llibertat».
- Finalment, correspon a l'òrgan judicial, sempre de manera motivada, resoldre en cada cas quines actuacions poden ser considerades no essencials per al dret de defensa de l'investigat i, per tant, poden quedar excloses de l'accés, a fi de no obstaculitzar l'eficàcia de la investigació del procés penal.

D'acord amb aquesta nova doctrina, el Tribunal Constitucional estima per unanimitat el recurs d'empara, en considerar que s'han vulnerat els drets fonamentals del recurrent a la llibertat personal (article 17.1 de la Constitució espanyola) i a la defensa (article 24.2 de la Constitució espanyola), i declara la nul·litat de les resolucions recorregudes, si bé no adopta mesures addicionals de reparació atès que el recurrent va quedar en llibertat abans de la data d'aquesta sentència.

TRIBUNAL SUPREM

SALA PENAL

7. [Sentència 81/2026](#), de 5 de febrer, de la Sala Penal del Tribunal Suprem. Desestimació del recurs de cassació interposat pel Ministeri Fiscal contra la sentència de la Secció Tercera de l'Audiència Provincial de Barcelona, ratificant la condemna al processat com a autor del **delicte de denegació d'auxili electoral per no acudir a formar part com a vocal d'una mesa electoral per por al contagi de la Covid-19**, sense apreciar-se l'eximent d'estat de necessitat.

La Sala Segona Penal del Tribunal Suprem desestima el recurs de cassació interposat pel Ministeri Fiscal contra la sentència dictada per la Secció Tercera de l'Audiència Provincial de Barcelona i ratifica la sentència dictada pel Jutjat Penal número 6 de Barcelona, que va condemnar el senyor Roberto com a autor responsable del delicte de denegació d'auxili electoral tipificat als articles 137 i 143 de la Llei orgànica 5/1985, de règim electoral general, a la pena de set mesos de multa amb una quota diària de cinc euros i responsabilitat personal subsidiària en cas d'impagament d'acord amb l'article 53 del Codi penal, així com a la pena d'inhabilitació especial per a l'exercici del sufragi passiu i al pagament de les costes, per no haver-se presentat a formar part com a vocal d'una mesa electoral en les eleccions autonòmiques de febrer de 2021, i en no apreciar-se l'eximent d'estat de necessitat per por al contagi de la Covid-19.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- Va quedar provat en fase d'instrucció que, una vegada convocades eleccions autonòmiques al Parlament de Catalunya, a celebrar el 14 de febrer de 2021, el senyor Roberto va ser designat com a membre d'una mesa electoral, en qualitat de vocal segon, d'una secció d'un districte censal de la circumscripció electoral de la ciutat de Barcelona.
- Una vegada rebuda la notificació de la designació, va presentar al·legacions davant la Junta Electoral de Zona de Barcelona al·legant por al contagi de la Covid-19 en la seva persona i, principalment, en familiars de primer grau de consanguinitat amb els quals conviu i que eren persones d'alt risc, sense aportar documentació justificativa a aquest efecte.
- Contra la denegació de la Junta Electoral de Zona va presentar recurs davant la Junta Electoral Provincial de Barcelona, al·legant una por insuperable al contagi del coronavirus en la seva persona i un alt risc de contagi a familiars de primer

grau amb els quals convivia i que eren persones de risc, sense aportar documentació justificativa a aquest efecte. Aquest recurs va ser desestimat.

- El dia de la celebració de les eleccions autonòmiques es va presentar a les 8 hores a la porta del col·legi electoral, però es va negar a formar part de la constitució de la mesa. Com a conseqüència, la constitució de la mesa es va demorar més d'una hora i va ser substituït pel seu suplent, el que va donar lloc a posar aquest fet en coneixement del jutjat competent.
- Es van instruir diligències prèvies al Jutjat d'Instrucció número 30 de Barcelona contra el senyor Roberto per un presumpte delictes de denegació d'auxili electoral tipificat als articles 137 i 143 de la Llei orgànica del règim electoral general.
- Una vegada concloua la instrucció, es va remetre l'expedient al Jutjat Penal número 6 de Barcelona, que va dictar sentència el 24 de gener de 2023 per la qual es va condemnar l'acusat com a autor d'un delictes de denegació d'auxili electoral a la pena de set mesos de multa amb una quota diària de cinc euros i responsabilitat personal subsidiària en cas d'impagament d'acord amb l'article 53 del Codi penal, a la pena d'inhabilitació per a l'exercici del sufragi passiu durant un any i al pagament de les costes.
- Contra la sentència dictada pel Jutjat Penal número 6 de Barcelona, el senyor Roberto va interposar recurs d'apel·lació davant la Secció Tercera de l'Audiència Provincial de Barcelona.
- La Secció Tercera de l'Audiència Provincial de Barcelona va dictar la sentència 243/2023, de 13 d'abril de 2023, que, acceptant els fets provats de la sentència apel·lada, va estimar el recurs d'apel·lació i, en conseqüència, va revocar la sentència d'instància i va absoldre el processat del delictes electoral de denegació d'auxili electoral, en considerar que concorria la causa eximent completa d'estat de necessitat.
- Contra la sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, el Ministeri Fiscal va interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem.
- La Sala Segona, Penal, del Tribunal Suprem, en data 5 de febrer de 2026, va dictar aquesta sentència en la qual acorda estimar íntegrament el recurs de cassació, anul·lar la sentència de la Secció Tercera de l'Audiència Provincial de Barcelona, declarar ajustada a dret la sentència dictada pel Jutjat Penal número 6 de Barcelona i, en conseqüència, condemnar el senyor Roberto com a autor responsable del delictes de denegació d'auxili electoral, tipificat als articles 137 i

143 de la Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general, a la pena de set mesos de multa amb una quota diària de cinc euros i responsabilitat personal subsidiària en cas d'impagament d'acord amb l'article 53 del Codi penal, així com a la pena d'un any d'inhabilitació especial per a l'exercici del sufragi passiu i al pagament de les costes, per haver-se negat a formar part de la constitució d'una mesa electoral en les eleccions autonòmiques de Catalunya celebrades el 14 de febrer de 2021, per por de ser contagiats pel virus conegut com a Covid-19, sense apreciar-se l'existència de l'eximent completa d'estat de necessitat.

La sentència del Tribunal Suprem no aprecia la concurrència de l'eximent completa d'estat de necessitat, d'acord amb els següents fonaments jurídics:

- En primer lloc, es refereix a l'article 143 de la Llei orgànica del règim electoral general, que estableix expressament que “el president i els vocals d'una mesa electoral i els seus suplents que deixin de concórrer o d'exercir les seves funcions, les abandonin sense causa legítima o incompleixin sense causa justificada les obligacions d'excusa o d'avís previ que els imposa la llei incorreran en la pena de presó de tres mesos a un any o multa de sis a vint-i-quatre mesos”, i declara que, tal com va establir la STS 1003/2010, de 18 de novembre, es tracta d'un delictes d'omissió pròpia.
- En segon lloc, estableix que el delictes d'omissió pròpia exigeix la concurrència de tres elements:
  - l'existència d'un deure previst en la llei que tipifica la conducta;
  - l'absència del comportament exigut per la llei;
  - i que el subjecte tingui la capacitat de realitzar aquest comportament.

En el cas analitzat concorren aquests tres requisits, tal com va quedar acreditat en els fets provats.

Pel que fa a la concurrència de l'eximent completa d'estat de necessitat, la sentència assenyala que, per poder apreciar-la, han de concórrer els cinc requisits següents:

- l'existència d'un perill greu i imminent d'un mal propi o aliè, sense que sigui necessari que ja s'hagi produït, sinó que n'hi ha prou que el subjecte percebi una situació de risc intens per a un bé jurídicament protegit;
- la necessitat de lesionar un bé jurídic d'altri o d'infringir un deure per evitar aquest perill;

Àrea de Presidència
Secretaria General

- que el mal causat no sigui superior al que es pretén evitar;
- que el subjecte no hagi provocat intencionadament la situació;
- i que el subjecte no estigui obligat, pel seu càrrec o ofici, a assumir aquest risc.

En aquest sentit, la sentència, després de recordar els fets provats, conclou que en aquest cas no concorren els requisits següents:

- D'una banda, el requisit del perill de producció del mal, ja que el mal s'ha de valorar no només des de la perspectiva individual, sinó també social. En aquest cas, la por al contagi del coronavirus era apreciada pel processat, però no pot considerar-se un mal individual que justifiqui el sacrifici d'altres béns jurídics, atès que el risc de contagi afectava el conjunt de la societat.
- D'altra banda, tampoc concorre el requisit que el mal causat no sigui superior al que es pretén evitar, ja que, tot i que l'acusat al·legava un risc especial de contagi, no el va acreditar de cap manera, ni mitjançant documentació justificativa ni per altres mitjans de prova.

En no apreciar-se aquests requisits, la Sala Penal del Tribunal Suprem descarta l'existència de l'eximent completa d'estat de necessitat i, per tant, estima el recurs de cassació, anul·la la sentència de la Secció Tercera de l'Audiència Provincial de Barcelona i ratifica el pronunciament condemnatòri de la sentència del Jutjat Penal número 6 de Barcelona, que va condemnar el senyor Roberto com a autor responsable del delictes de denegació d'auxili electoral tipificat als articles 137 i 143 de la Llei orgànica 5/1985, de règim electoral general, a la pena de set mesos de multa amb una quota diària de cinc euros i responsabilitat personal subsidiària en cas d'impagament d'acord amb l'article 53 del Codi penal, així com a un any d'inhabilitació per a l'exercici del sufragi passiu i al pagament de les costes.

SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA

8. [Sentència 61/2026](#), de 27 de gener, de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem. Estimació del recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència en relació amb la **inexistència de responsabilitat patrimonial de la Junta d'Extremadura per les seqüeles produïdes per la inoculació de vacunes per fer front als danys causats pel virus de la COVID-19**.

La Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem estima el recurs interposat pels serveis jurídics de la Junta d'Extremadura contra la sentència dictada per la

Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Extremadura, de data 3 de maig de 2024; sentència que casa i anul·la i, en el seu lloc, estima el recurs d'apel·lació interposat pels serveis jurídics de la Junta d'Extremadura, revocant la sentència impugnada i confirmant el caràcter desestimatori per silenci administratiu per resultar ajustat a l'ordenament jurídic.

Així mateix, fixa com a criteri interpretatiu de la qüestió que planteja l'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència que «l'Administració autonòmica encarregada de la vacunació contra la Covid-19 —atès el caràcter excepcional de la pandèmia internacional declarada el març de 2020— únicament haurà de respondre de les actuacions administratives derivades d'una mala praxi que resulti contrària a la *lex artis ad hoc*, respecte de la qual s'acrediti l'existència d'una manca de diligència deguda, sense que se li puguin imputar tots els efectes produïts, en algunes persones, per la inoculació de les vacunes en aquell context d'emergència sanitària».

Els antecedents de la sentència són els següents:

- La senyora Marta va presentar davant la Junta d'Extremadura una reclamació d'indemnització econòmica per responsabilitat patrimonial sanitària per import de 40.000 euros, com a conseqüència dels efectes adversos que havia patit per la inoculació de la vacuna Janssen per fer front als danys produïts per la Covid-19, durant la situació d'emergència sanitària declarada pandèmia internacional el març de 2020.
- Aquesta reclamació d'indemnització per responsabilitat patrimonial sanitària va ser desestimada per silenci administratiu per la Junta d'Extremadura.
- Contra la desestimació presumpta per silenci de la reclamació presentada en el seu moment per responsabilitat patrimonial sanitària, la representació processal de la senyora Marta va interposar recurs contenciós administratiu, que es va substanciar davant el Jutjat Contenciós Administratiu núm. 1 de Càceres, el qual va dictar sentència estimant parcialment el recurs i reconeixent a la recurrent el dret a percebre una indemnització per import de 40.000 euros més els interessos legals des de la data de presentació de la sol·licitud de responsabilitat patrimonial, com a conseqüència dels efectes adversos que se li havien produït arran de la inoculació de la vacuna per fer front als danys causats per la Covid-19.
- Contra aquesta sentència, els serveis jurídics de la Junta d'Extremadura van interposar recurs d'apel·lació davant la Sala Contenciosa Administrativa del

Tribunal Superior de Justícia d'Extremadura, que, en data 3 de maig de 2024, va dictar sentència desestimatòria.

- Contra aquesta sentència desestimatòria del recurs d'apel·lació dictada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Extremadura, la Junta d'Extremadura va interposar recurs de cassació davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem.
- La Secció d'Admissió de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 26 de febrer de 2025, va acordar:
  - Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.
  - Declarar que la qüestió que presenta interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència «consisteix a determinar si l'existència d'efectes adversos en algunes persones per la inoculació de vacunes contra la Covid-19 deriva en una responsabilitat patrimonial de l'Administració i, si escau, quina seria l'Administració responsable».
  - Identificar com a normes jurídiques que, en principi, han de ser objecte d'interpretació l'article 106 de la Constitució espanyola, els articles 32, 33.2 i 34.1 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, i l'article 3.1 i l'apartat tercer de l'annex del Reglament CE 726/2004, de 31 de març, sense perjudici que la sentència pugui estendre la interpretació a altres preceptes si així ho exigeix el debat final del recurs.

La sentència, a l'hora de donar resposta a la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència, recull els següents arguments jurídics:

- En primer lloc, es remet a la jurisprudència del Tribunal Constitucional que, mitjançant interlocutòria, va acordar no admetre a tràmit el recurs d'empara promogut per la Central Unitària de Treballadors i Treballadores en un procés contenciós administratiu sobre el dret de reunió. En el seu fonament jurídic segon s'assenyala que «no es pot oblidar que, com reconeix la recurrent, la manifestació es pretenia desenvolupar en el marc d'una pandèmia global molt greu, que ha produït un gran nombre d'afectats i de persones mortes i que ha posat a prova les institucions democràtiques i la mateixa societat i els ciutadans, en convertir-se en un conjunt d'elements essencials per lluitar contra aquesta situació de crisi sanitària i econòmica que afecta tot el país (...). És la primera vegada que la nostra democràcia s'ha vist en la necessitat d'afrontar un repte

d'aquesta magnitud i de posar en marxa els mecanismes necessaris per fer-hi front».

Així mateix, també es remet a la sentència del Tribunal Europeu de Drets Humans de 17 d'octubre de 2024, que, després de reconèixer la greu crisi sanitària i econòmica produïda per la Covid-19, va qualificar la situació, a tots els efectes legals, com una situació excepcional i imprevisible.

Sobre aquesta base, el Tribunal Suprem, a l'hora d'analitzar l'existència d'una causa de força major que exoneraria l'Administració d'afrontar indemnitzacions per responsabilitat patrimonial, es remet a la seva sentència 1360/2023, en la qual s'afirmava que «la pandèmia produïda pel virus tècnicament conegut com a SARS-CoV-2 s'ajusta a la definició de força major, atès que va constituir un esdeveniment insòlit i inesperat en el moment en què va sorgir i per la forma en què es va estendre per tot el planeta en els seus primers moments, i que es va iniciar i desenvolupar completament al marge de l'activitat de les administracions públiques». No obstant això, tot seguit assenyala que «si s'acredités que una administració podia, d'acord amb les seves competències, impedir l'aparició de perjudicis addicionals mitjançant l'adopció de mesures concretes d'acord amb els estàndards coneguts en cada moment, podria apreciar-se la relació de causalitat entre el funcionament del servei públic i el dany o lesió patida, pressupòsit necessari perquè prosperi una acció de responsabilitat patrimonial amb la consegüent obligació d'indemnitzar».

- En segon lloc, afirma que, en el context pràctic i normatiu en què s'ha d'interpretar la jurisprudència relativa a les reclamacions per responsabilitat patrimonial sanitària, no és suficient per declarar-la l'existència d'una lesió —la qual cosa conduiria a una responsabilitat administrativa objectiva més enllà dels límits del que és raonable—, sinó que és necessari acudir al criteri de la *lex artis* com a manera de determinar quina és l'actuació mèdica correcta, amb independència del resultat produït en la salut o en la vida del pacient, ja que ni la ciència ni l'Administració poden garantir en tot cas la salut del pacient, tal com reconeixen les sentències del Tribunal Suprem de 3 d'abril, 3 i 13 de juliol i 30 de setembre de 2007, 9 de desembre de 2008 i 29 de juny de 2010, i especialment la de 9 d'octubre de 2012.

Entre els instruments i eines de què disposa el personal sanitari per fer front a la lluita contra les malalties es troben les vacunes, com a acte mèdic que constitueix una modalitat d'assistència mèdica i prescripció farmacèutica i, sens dubte, la principal manifestació de mesura preventiva. No obstant això, en el nostre ordenament jurídic la seva inoculació és de caràcter voluntari. L'Administració

pot recomanar-les —i així es va fer durant la pandèmia com a mitjà més eficaç, i potser l'únic conegut en aquell moment—, però en cap moment es va perdre el caràcter voluntari de vacunar-se o no amb els diferents tipus de vacunes que es van desenvolupar en un temps rècord.

Per tant, la vacunació voluntària gira entorn del principi cardinal del consentiment lliure i informat del pacient. Tal com va reconèixer la sentència del Tribunal Suprem de 9 d'octubre de 2012, referida en aquell cas a la vacuna contra la varicel·la, «la vacuna no integra un acte de medicina satisfactiva sinó curativa, en el qual el consentiment informat no abasta aquells riscos que no tenen caràcter típic, per no produir-se amb freqüència ni ser específics del tractament aplicat».

Una vegada reconegut el caràcter voluntari de la vacuna, i en el marc del que el Tribunal Suprem denomina principi de just repartiment de beneficis i càrregues, així com el principi de solidaritat i socialització del risc, i tenint en compte que, en el cas d'una pandèmia mundial, el benefici individual s'equipara clarament —i fins i tot supera— el benefici col·lectiu, traslladar a la societat el risc inherent que comporta l'acte mèdic d'inocular una vacuna —recordant que va ser acceptada voluntàriament pels ciutadans— resultaria desproporcionat i injustificat, atesa l'excepcionalitat de la situació viscuda i el benefici acreditat que la vacuna suposava per als ciutadans que voluntàriament es van sotmetre a la seva administració.

Per tot això, la sentència, en el seu fonament jurídic sisè, resol la qüestió que planteja l'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència i fixa la interpretació en el sentit següent:

«L'Administració autonòmica encarregada de la vacunació contra la Covid-19, atès el caràcter excepcional de la pandèmia internacional declarada el març de 2020, únicament haurà de respondre per les actuacions administratives derivades d'una mala praxi que resulti contrària a la *lex artis ad hoc*, respecte de la qual s'acrediti l'existència d'una manca de diligència deguda, sense que se li puguin imputar tots els efectes adversos produïts, en algunes persones, per la inoculació de les vacunes en aquell context d'emergència sanitària».

En conclusió, la sentència estima el recurs d'interès cassacional interposat pels serveis jurídics de la Junta d'Extremadura contra la sentència dictada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Extremadura de 3 de maig de 2024, amb la fixació de la doctrina anteriorment assenyalada.

9. [Sentència 98/2026](#), de 3 de febrer, de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem. Estimació del recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència en relació amb el fet que **les bases de la convocatòria per a la concessió d'unes subvencions no poden modificar el repartiment de competències entre l'alcalde o alcaldessa d'un ajuntament i el ple corporatiu.**

La sentència estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal de l'Ajuntament d'Osuna contra la sentència dictada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, de 22 de novembre de 2022, que va confirmar, per ser conforme a dret, la resolució aprovada per la Secretaria General d'Habitatge de la Conselleria de Foment, Infraestructures i Ordenació del Territori de la Junta d'Andalusia, mitjançant la qual es va denegar una subvenció al citat ajuntament per no haver completat el requeriment consistent a aportar el certificat de l'acord del ple municipal relatiu als compromisos derivats de l'acceptació de la subvenció esmentada.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- L'Ajuntament d'Osuna va sol·licitar una subvenció a la Secretaria General d'Habitatge de la Conselleria de Foment, Infraestructures i Ordenació del Territori, que va ser denegada perquè no va completar l'expedient de sol·licitud, atès que faltava el certificat de l'acord del ple municipal acceptant els compromisos derivats de la concessió de la subvenció. Tot i això, l'Ajuntament va aportar un decret de l'Alcaldia mitjançant el qual s'adoptava l'acord d'acceptar els compromisos derivats de l'acceptació de la subvenció.
- Contra aquesta resolució, la representació processal de l'esmentat ajuntament va interposar recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, que el va desestimar, ja que va considerar que en aquest cas no era aplicable el règim de competències de l'alcalde previst a la Llei reguladora de les bases de règim local, sinó que era aplicable l'article 8 del Decret 282/2010, de 4 de maig, pel qual es regula el procediment de concessió de subvencions de l'Administració de la Junta d'Andalusia, que exigeix la competència del ple municipal per acceptar els compromisos derivats de la concessió de la subvenció. La sala entenia que l'exigència de l'acord plenari constituïa un plus respecte de les competències municipals i operava amb independència del règim competencial establert a la Llei reguladora de les bases del règim local.

Àrea de Presidència
Secretaria General

- Contra aquesta sentència, la representació processal de l'Ajuntament va interposar recurs de cassació.
- La Secció d'Admissió de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem va admetre a tràmit el recurs de cassació i va declarar que la qüestió que presenta interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a determinar si les bases reguladores del procediment de concessió de subvencions poden alterar el règim de competències pròpies de la presidència i del ple establert als articles 21 i 22 de la Llei reguladora de les bases de règim local.

El Tribunal Suprem resol la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència en el sentit que les bases d'una convocatòria per a la concessió de subvencions no poden alterar el règim competencial establert a la Llei reguladora de les bases del règim local ni poden exigir que una sol·licitud determinada sigui avalada o presentada per un òrgan de govern o d'administració que legalment no disposa d'aquesta competència.

10. [Sentència 130/2026](#), de 10 de febrer, de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem. Recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència en relació amb **l'adjudicació directa del servei d'abastament d'aigua mitjançant encàrrec de gestió com a mitjà propi a una empresa pública**, i establiment de doctrina sobre el concepte del requisit de control conjunt anàleg al que s'exerciria sobre els propis serveis o unitats a l'hora d'adquirir la condició de mitjà propi (article 32.4 de la Llei de contractes del sector públic).

La Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem resol i estima el recurs de cassació d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la Societat Regional d'Abastament d'Aigües (SOREA) contra la sentència dictada per la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, de 3 de febrer de 2021, en el recurs d'apel·lació interposat contra la sentència dictada pel Jutjat Contenciós Administratiu número 1 de Girona, i fixa doctrina jurisprudencial en relació amb el concepte del requisit de control conjunt anàleg al que s'exerciria sobre els propis serveis o unitats per adquirir la condició de mitjà propi, tal com exigeix l'article 32.4 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- El ple del Consell Comarcal de l'Alt Empordà (CCAE), de 28 de març de 2017, va acordar aprovar la subscripció pel CCAE de 3 accions de la mercantil Figueres Serveis SA (FISERSA) per un valor de 1.803,03 euros; així com l'adhesió del CCAE als estatuts socials de FISERSA i establir el sistema de gestió del servei d'abastament d'aigua potable als municipis de Figueres i Vilafant (Girona), passant d'una gestió indirecta a una gestió directa i adjudicant aquest servei a l'empresa pública plurimunicipal FISERSA, excepte en els casos dels contractes que es trobessin vigents, respecte dels quals el servei passaria a prestar-se en la forma de gestió directa una vegada finalitzats.
- A partir d'aquest acord, el capital social de la societat FISERSA quedava constituït per les accions de l'Ajuntament de Figueres en un percentatge del 99,782 %, de l'Ajuntament de Vilafant en un percentatge del 0,054 % i del CCAE en un percentatge del 0,164 %.
- Contra l'esmentat acord del ple del CCAE, la representació processal de la mercantil SOREA va interposar recurs de reposició, que va ser desestimat per acord del ple del citat consell comarcal de 23 de setembre de 2019.
- Contra els acords del CCAE, la representació processal de SOREA va interposar recurs contenciós administratiu, que es va substanciar davant el Jutjat Contenciós Administratiu núm. 1 de Girona, el qual el va desestimar i va declarar ajustats a dret els acords plenaris impugnats.
- Contra aquesta sentència, la representació processal de SOREA va interposar recurs d'apel·lació davant la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que va desestimar el recurs d'apel·lació mitjançant sentència de 27 de gener de 2023, declarant ajustada a dret la sentència d'instància.
- Contra la sentència desestimatòria de la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, la representació processal de SOREA va interposar recurs de cassació davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem.
- La Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria, va acordar:
  - Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.

Àrea de Presidència
Secretaria General

- Declarar que la qüestió que presenta interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a «determinar, en els supòsits de gestió directa d'un servei públic mitjançant encàrrec de gestió a un mitjà propi, els requisits que s'han de complir a l'efecte de considerar que el poder adjudicador exerceix un control conjunt anàleg substitutiu del control anàleg exercit sobre els propis serveis legalment exigits perquè es pugui dur a terme aquesta modalitat de gestió».
- Fixar que les normes jurídiques que, en principi, han de ser objecte d'interpretació són l'article 32.4 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, i l'article 12.3 de la Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública, a la llum de la jurisprudència europea existent.

La Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem resol la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència plantejada d'acord amb els següents arguments de dret:

- En primer lloc, assenyala que la qüestió plantejada en el recurs d'interès cassacional ja havia estat examinada anteriorment per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem en les sentències 1205/2024, de 4 de juliol, i 1547/2025, d'1 de desembre. No obstant això, ambdós recursos van ser resolts sense establir la doctrina jurisprudencial que donés resposta a la qüestió d'interès cassacional plantejada, perquè la resolució de la controvèrsia estava vinculada a les circumstàncies concretes de cada cas i no es va considerar necessari donar-hi una resposta d'abast general.
- En segon lloc, si bé el Tribunal Suprem admet que FISERSA és un mitjà propi, de capital exclusivament públic, que no persegueix interessos contraris als de les entitats públiques territorials que la integren, que desenvolupa pràcticament la totalitat de la seva activitat en l'execució dels encàrrecs que li encomanen els poders adjudicadors que la integren, que no té vocació de mercat i que en els seus òrgans de govern i decisió hi estan representades totes les entitats locals que la integren, afirma que no pot ser considerada mitjà propi del CCAE, ja que la societat pública FISERSA es troba sota el control de l'Ajuntament de Figueres, atès que és l'administració pública que disposa d'una participació majoritària en el capital social, concretament del 99,72 %. Per tant, només aquesta administració té a les seves mans el control determinant de la societat, la qual cosa, de fet i en la pràctica, deixa buit de contingut el concepte de control conjunt que exigeix la legislació vigent.

- En tercer lloc, i en connexió amb l'argument jurídic anterior, el Tribunal Suprem considera rellevant que els estatuts socials no continguin cap previsió específica que atorgui al CCAE un dret de veto que imposi la necessitat del seu vot favorable en les decisions estratègiques o més importants de la societat, ni tampoc cap precepte que pugui servir de límit al poder de l'Ajuntament de Figueres o que exigeixi la decisió conjunta dels altres socis de la societat en les decisions sobre els objectius estratègics i les directrius bàsiques d'aquesta. Això suposa que no existeix un control conjunt, sinó que el control correspon exclusivament al soci majoritari, per la qual cosa conclou que el CCAE no pot ser, d'acord amb l'article 32 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, mitjà propi de la societat FISERSA.

Per tant, conclou en la seva decisió que estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal de la mercantil SOREA contra la sentència dictada per la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, de 27 de gener de 2023, dictada en apel·lació, sentència que casa i anul·la per no ajustar-se a dret, declarant que el Consell Comarcal de l'Alt Empordà no pot ser mitjà propi de la societat FISERSA per no complir el requisit de control conjunt anàleg al que exerciria sobre els seus propis serveis o unitats, exigint a l'apartat 4 de l'article 32 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.

11. [Sentència 169/2026](#), de 17 de febrer, de la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem. Estimació del recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Màlaga contra la sentència de 9 de novembre de 2022 de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia en relació amb la **valoració dels criteris de qualitat en els contractes de caràcter intel·lectual**. La sentència fixa la doctrina segons la qual la configuració en els plecs contractuals de la reducció del termini de lliurament o d'execució en els contractes de serveis que tinguin per objecte prestacions de caràcter intel·lectual, sense referència o vinculació a l'experiència del personal adscrit a l'execució del contracte, pot constituir un criteri d'adjudicació relacionat amb la qualitat a l'efecte de donar compliment a l'exigència de l'article 145.4 de la Llei 9/2017, de contractes del sector públic, en funció del concret objecte del contracte i sempre que sigui susceptible d'incidir de manera real i efectiva, favorablement, en la qualitat de l'execució del contracte o de la prestació del servei, i resulti rellevant per a la millor satisfacció de l'interès públic perseguit per la contractació.

La Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Màlaga contra la sentència dictada el 9 de novembre de 2022 per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia en relació amb la fixació en els plecs de condicions del criteri relatiu a la reducció del termini de lliurament del projecte objecte del contracte com a possible criteri de valoració, als efectes de donar compliment a l'obligació que en els contractes de caràcter intel·lectual —com en aquest cas— els criteris de qualitat representin com a mínim el 51 % de la puntuació total.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- La representació processal del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Màlaga va interposar un recurs especial en matèria de contractació contra el plec de clàusules administratives que regia el procediment de licitació del contracte del «servei per a la redacció de l'avantprojecte del tercer Hospital de Màlaga» davant el Tribunal Administratiu de Recursos Contractuals de la Junta d'Andalusia, amb l'argument que la reducció del termini d'execució en un contracte de caràcter intel·lectual no pot ser considerada un criteri de qualitat als efectes de complir l'obligació establerta a l'article 145.4 de la Llei 9/2017, de contractes del sector públic, segons la qual en els contractes de caràcter intel·lectual la valoració dels criteris de qualitat ha de representar com a mínim el 51 % de la puntuació final.
- El Tribunal Administratiu de Recursos Contractuals de la Junta d'Andalusia, mitjançant resolució d'1 d'octubre de 2020, va desestimar el recurs especial en matèria de contractació.
- Contra aquesta resolució administrativa desestimària, la representació processal del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Màlaga va interposar recurs contenciós administratiu davant la Secció Segona de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, que mitjançant sentència de 9 de novembre de 2022 va desestimar el recurs contenciós administratiu.
- Contra aquesta sentència, la representació processal del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Màlaga va interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem.
- La Secció d'Admissió de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 13 de març de 2024, va acordar:

- Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.
- Declarar que la qüestió que presenta interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a determinar si la mera configuració en els plecs de la reducció del termini de lliurament del projecte licitat, sense referència o vinculació a l'experiència del personal adscrit a l'execució del contracte, constitueix un criteri d'adjudicació relacionat amb la qualitat als efectes de donar compliment a l'exigència de l'article 145.4 de la Llei 9/2017, de contractes del sector públic; és a dir, als efectes de determinar que els criteris d'adjudicació relacionats amb la qualitat ponderin, almenys, el 51 % de la puntuació assignable en la valoració de les ofertes.
- Fixar com a normes jurídiques que, en principi, han de ser objecte d'interpretació els articles 29 i 145 de la Llei 9/2017, de contractes del sector públic, en relació amb la disposició addicional quinzena de la mateixa llei.

Aquesta sentència resol la qüestió d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència en els termes següents:

En general, l'adjudicació dels contractes s'ha de fer basant-se en la millor relació qualitat-preu. Amb aquesta finalitat, el legislador ha enumerat de manera exemplificativa —i no exhaustiva— una sèrie de criteris d'adjudicació que classifica com a criteris econòmics i qualitatius.

Qualsevol dels criteris d'adjudicació qualitatius que enumera l'article 145.2 de la Llei 9/2017, de contractes del sector públic, pot estar relacionat amb la qualitat en el sentit exigit a l'article 145.4 de la mateixa llei, en funció de la naturalesa, classe i objecte del contracte de què es tracti en cada cas, sempre que estigui efectivament vinculat a l'objecte del contracte i tingui una incidència real en la qualitat de la prestació, circumstància que haurà de quedar degudament justificada a l'expedient.

La configuració en els plecs contractuals de la reducció del termini de lliurament o d'execució en els contractes de serveis que tenen per objecte prestacions de caràcter intel·lectual, sense referència o vinculació a l'experiència del personal adscrit a l'execució del contracte, pot constituir un criteri d'adjudicació relacionat amb la qualitat als efectes de complir l'exigència de l'article 145.4 de la Llei 9/2017, de contractes del sector públic, en funció del concret objecte del contracte i sempre que sigui susceptible d'incidir de manera real i efectiva, favorablement, en la qualitat de

l'execució del contracte o de la prestació, i resulti rellevant per a la millor satisfacció de l'interès públic perseguit en la contractació.

D'acord amb la resolució de la qüestió d'interès cassacional objectiu plantejada, la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem estima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència i fixa la doctrina en els termes exposats anteriorment.

12. [Sentència 222/2026](#), de 25 de febrer, de la Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem. Desestimació del recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal de la Junta d'Andalusia contra la sentència dictada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia en relació amb la **naturalesa jurídica de les resolucions per les quals s'aproven les ofertes d'ocupació pública**, i fixació de doctrina jurisprudencial en el sentit que aquestes resolucions tenen naturalesa jurídica d'actes administratius i, en conseqüència, són susceptibles de ser recorregudes en l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

La Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem desestima el recurs d'interès cassacional objectiu interposat per la representació processal del Consell de Govern de la Junta d'Andalusia contra la sentència dictada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia de 2 de juliol de 2024 i fixa doctrina jurisprudencial en relació amb la naturalesa jurídica dels decrets pels quals s'aprova l'oferta d'ocupació pública de la Junta d'Andalusia, en el sentit d'establir que aquests tenen naturalesa jurídica d'actes administratius i, en conseqüència, són susceptibles de ser recorreguts en via contenciosa administrativa .

Els antecedents de la sentència són els següents:

- El Consell de Govern de la Junta d'Andalusia va dictar el Decret 91/2022, de 31 de maig, pel qual es va aprovar l'oferta d'ocupació pública per a l'estabilització de l'ocupació temporal en l'Administració general de la Junta d'Andalusia per a l'any 2022.
- La Sra. Matilde va interposar recurs administratiu de reposició contra aquest decret, que no va ser admès a tràmit mitjançant acord d'11 d'octubre de 2022, ja que es va considerar que no era un acte administratiu, sinó una disposició de caràcter general, atès que les resolucions aprovades pel Consell de Govern de la Junta d'Andalusia tenen caràcter de disposicions generals.

Àrea de Presidència
Secretaria General

- Contra la resolució d'inadmissió a tràmit del recurs de reposició, la representació processal de la Sra. Matilde va interposar recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia.
- La Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia va dictar sentència el 2 de juliol de 2024 estimant el recurs contenciós administratiu, anul·lant el decret del Consell de Govern de la Junta d'Andalusia i obligant-lo a admetre a tràmit el recurs de reposició i a resoldre'n el fons.
- Contra aquesta sentència, la representació processal del Consell de Govern de la Junta d'Andalusia va interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem.
- La Secció d'Admissió de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 23 d'abril de 2025, va acordar:
  - Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.
  - Declarar que la qüestió que presenta interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a determinar la naturalesa jurídica dels decrets pels quals s'aproven les ofertes d'ocupació pública i, atesa aquesta naturalesa, si contra aquests actes són o no admissibles recursos en via administrativa.
  - Identificar com a normes jurídiques que, en principi, han de ser objecte d'interpretació les contingudes a l'article 70 del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic, en relació amb els articles 112.3 i 116 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

La sentència desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal de la Junta d'Andalusia contra la sentència dictada per la Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, d'acord amb els fonaments següents:

- De conformitat amb l'article 72 del text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic, les administracions estructuren la seva organització i els seus recursos a través de les relacions de llocs de treball (RLT) o d'altres instruments

organitzatius similars. Aquests instruments de planificació dels recursos humans afecten, entre altres qüestions, les previsions d'incorporació de personal a les relacions de llocs de treball, la qual cosa es porta a terme a través de les ofertes d'ocupació pública, d'acord amb l'article 69.e) del mateix text legal. Així, segons el que disposa l'article 70 del text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic, és indubtable que les ofertes d'ocupació pública queden vinculades a les previsions de les relacions de llocs de treball, de manera que només poden oferir per a nou ingrés places que estiguin incloses en aquestes relacions, amb l'afegit que han de ser places vacants i dotades pressupostàriament, tal com va assenyalar la sentència del Tribunal Suprem de 18 de març de 2019.

- Per la seva banda, les sentències del Tribunal Suprem de 5 de febrer de 2014 i de 15 de setembre de 2014 van considerar que les relacions de llocs de treball «no són un acte ordenador sinó un acte d'ordenació mitjançant el qual l'Administració s'autoorganitza, ordenant un element de la seva estructura com és el personal integrat en ella». En funció d'això, mancaria de justificació considerar les ofertes d'ocupació pública com una disposició reglamentària, ja que, si es qualificuessin com a disposicions de caràcter general, no es podria ignorar que l'oferta d'ocupació pública —que està cridada a respectar les relacions de llocs de treball— faria prevaldre el seu contingut sobre el que disposen aquestes relacions.
- Per aquesta raó, la sentència arriba a la conclusió que les ofertes d'ocupació pública tenen la naturalesa jurídica d'actes administratius i, en conseqüència, són susceptibles de recurs en via administrativa.

En conseqüència, resol la qüestió plantejada en el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència en el sentit següent:

«Les ofertes d'ocupació pública dictades en aplicació del procés d'estabilització de l'ocupació pública previst a la Llei 20/2021, de 28 de desembre, de mesures urgents per a la reducció de la temporalitat en l'ocupació pública, que s'ajustin al contingut de l'article 70.1 del text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic, com la qüestionada en el cas d'autos, tenen la naturalesa jurídica d'acte administratiu general i són susceptibles de recurs en via administrativa».

13. [Sentència 237/2026](#), de 2 de març, de la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, per la qual es declara que no escau el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat contra la sentència de 12 de setembre de 2023 dictada per la Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, en relació

amb l'obligació de reintegrament dels ajuts i subvencions per part de l'associació beneficiària i la fixació de doctrina jurisprudencial referent a la **derivació de la responsabilitat subsidiària dels membres dels òrgans de govern pel reintegrament d'una subvenció**, sempre que hagin provocat l'incompliment de les obligacions vinculades a la subvenció o hagin permès que terceres persones no les compleixin. El cessament del càrrec no eximeix de la derivació de la responsabilitat subsidiària.

La Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat per la representació processal del senyor Eliseo contra la sentència de 12 de setembre de 2023 dictada per la Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, per la qual es va desestimar el recurs contenciós administratiu i es va declarar com a responsable subsidiari de l'obligació de reintegrament d'una subvenció atorgada a una associació en la qual ostentava el càrrec de vicepresident, confirmant la resolució del Tribunal Econòmic Administratiu de la Junta d'Andalusia de 15 de febrer de 2022, desestimària de la reclamació econòmica administrativa interposada per l'associació beneficiària de la subvenció contra la resolució de la Gerència Provincial de l'Agència Tributària d'Andalusia a Huelva de 25 de novembre de 2020, relativa a l'expedient administratiu de derivació de la responsabilitat subsidiària al recurrent en la seva condició de vicepresident de l'associació benèfica, per un import de 277.139,71 euros.

Els antecedents de la sentència són els següents:

- La Junta d'Andalusia va aprovar les bases reguladores del procediment de concessió de subvencions, atorgant una subvenció a l'associació APROCA-ANDALUCÍA.
- Queda provat, i no és objecte de discussió, que la citada associació no va complir amb les obligacions de la subvenció, per la qual cosa es va iniciar, tramitar i resoldre un expedient de reintegrament d'aquesta.
- Per resolució de la Gerència Provincial de l'Agència Tributària d'Andalusia a Huelva de 25 de novembre de 2020 es va acordar declarar la responsabilitat subsidiària del reintegrament de la subvenció al senyor Eliseo, en la seva condició de vicepresident de la citada associació.

Àrea de Presidència
Secretaria General

- Contra aquesta resolució, l'interessat va interposar reclamació econòmica administrativa davant el Tribunal Econòmic Administratiu de la Junta d'Andalusia, que va ser desestimada per resolució de 15 de febrer de 2022.
- Contra aquesta resolució desestimària, la representació processal del senyor Eliseo va interposar recurs contenciós administratiu davant la Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, que el va desestimar mitjançant sentència de 12 de setembre de 2023, declarant la responsabilitat subsidiària del recurrent en l'expedient de reintegrament de la subvenció concedida per causa de l'incompliment de les obligacions derivades de l'acord de concessió.

La sentència considera que en aquest cas es donen tots els elements necessaris per derivar la responsabilitat subsidiària de l'article 43.1.b) de la Llei general tributària, ja que, d'una banda, és membre dels òrgans decisoris de l'associació, amb el plus afegit de ser-ne vicepresident, i que aquesta condició només es perd quan es nomena un nou càrrec o es té coneixement del cessament formal; i, de l'altra, s'estima que el recurrent hauria deixat de fer les autoliquidacions d'exercicis anteriors o hauria permès que un tercer deixés de fer-les.

- Contra aquesta sentència, la representació processal el senyor Eliseo va interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem.
- La Secció Primera de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, mitjançant interlocutòria de 10 d'abril de 2024, va acordar:
  - Admetre a tràmit el recurs de cassació i declarar-lo d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.
  - Declarar que la qüestió que planteja l'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència consisteix a «interpretar els articles 15 de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació, i 40.3 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, a fi de determinar si responen subsidiàriament de les obligacions de reintegrament de les subvencions els membres dels òrgans de govern i representació de les associacions legalment constituïdes —en el nostre cas, el vicepresident— i, en cas afirmatiu, si és necessari inscriure el cessament com a vicepresident en el registre corresponent perquè sigui oposable a tercers de bona fe».
  - Identificar com a normes jurídiques que, en principi, han de ser objecte d'interpretació l'article 15 de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març,

reguladora del dret d'associació, i l'article 40.3 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, sens perjudici que la sentència es pugui estendre a altres preceptes com a conseqüència del debat plantejat en el recurs.

La sentència, en el seu fonament de dret cinquè, resol les qüestions que planteja l'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència i fixa doctrina jurisprudencial en els termes següents:

- En relació amb la primera qüestió plantejada, la sentència estableix que «els articles 15 de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació, i 40.3 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions no s'oposen al fet que el vicepresident d'una associació legalment constituïda, en tant que membre dels seus òrgans de govern i representació, pugui ser declarat responsable subsidiari de les obligacions de reintegrament de les subvencions imposades a aquesta associació».
- En relació amb la segona qüestió plantejada, el Tribunal Suprem assenyala que «així mateix, perquè el cessament en aquest càrrec sigui oposable davant de tercers de bona fe és necessari que es produeixi la seva inscripció en el registre corresponent, sense que la mera existència d'un acord intern de cessament pugui alterar l'aparença jurídica derivada de la publicitat registral».
- A més, cal afegir que, per acordar la derivació de la responsabilitat subsidiària del reintegrament d'una subvenció a un membre dels òrgans d'administració i representació de l'associació beneficiària, és necessari que aquest hagi provocat l'incompliment de les obligacions derivades de la concessió de la subvenció o hagi permès que terceres persones ho hagin fet.

Per tot això, es desestima el recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.

TRIBUNALS SUPERIORS DE JUSTÍCIA

SECCIÓ D'APEL·LACIONS DE LA SALA CIVIL I PENAL DEL TSJ D'ANDALUSIA

14. [Sentència 76/2026](#), de 18 de febrer de 2026, de la Secció d'Apel·lacions de la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia, per la qual es ratifica la sentència de l'Audiència Provincial de Cadis que va condemnar l'excalde de l'Ajuntament de Benaocaz (Cadis) a la **pena d'inhabilitació especial per no convocar plens ordinaris durant pràcticament dos anys**.

La sentència desestima el recurs d'apel·lació presentat per la representació processal i jurídica de l'excalde de l'Ajuntament de Benaocaz (Cadis) contra la sentència dictada per l'Audiència Provincial de Cadis que el va condemnar per un delictes de prevaricació administrativa a quatre anys d'inhabilitació especial per al càrrec d'alcalde, de regidor, de tinent d'alcalde i de qualsevol altre de naturalesa electiva que impliqui una participació en el govern municipal, autonòmic, estatal o europeu, per no convocar plens ordinaris durant pràcticament dos anys. No obstant això, el va absoldre del delictes contra els drets cívics.

En la sentència d'instància van quedar provats els fets següents:

- Que l'excalde condemnat va exercir el càrrec d'alcalde del municipi esmentat des de l'any 2015 fins al 2019.
- Que el condemnat no va convocar plens ordinaris des del setembre de 2017 fins al juny de 2019, data de la denúncia de la Fiscalia; fet que va suposar, en la pràctica, una vulneració del dret dels regidors dels grups municipals de l'oposició d'exercir el dret fonamental de participació política consagrat a l'article 23.2 de la Constitució espanyola i, en definitiva, de poder exercir com a oposició i controlar l'acció de l'equip de govern i, en especial, de l'alcalde.
- Que el condemnat no convocava plens ordinaris durant pràcticament dos anys i, tanmateix, convocava plens extraordinaris, en els quals no existeix una part dedicada al control i fiscalització dels òrgans de govern i on no es poden presentar mocions, interpel·lacions, precs ni preguntes, la qual cosa impedeix de fet el dret dels altres regidors d'exercir aquest control i fiscalització de l'actuació dels òrgans de govern.

La raó que va al·legar la defensa de l'excalde va ser la manca de secretari municipal per aixecar acta; tanmateix, el secretari interí va manifestar en el judici

oral que havia advertit en diverses ocasions l'alcalde de l'obligació legal de convocar plens ordinaris en la data i amb la periodicitat aprovades pel mateix ple.

- Que el condemnat havia estat alcalde anteriorment, des de l'any 2015, per la qual cosa coneixia perfectament l'obligació de convocar plens ordinaris i no podia ignorar les conseqüències que li podia comportar l'actitud de no convocar plens amb caràcter ordinari durant pràcticament dos anys.

La sentència ratifica la sentència de la sala d'instància quan afirma que la manca de convocatòria de plens ordinaris pràcticament durant dos anys es considera com «un acte administratiu tàcitament decisor, objectivament arbitrari —atès que manca de qualsevol justificació— i conscientment allunyat de la legalitat».

Així mateix, la sentència argumenta que «la doctrina jurisprudencial, partint de l'element objectiu exigut a l'article 404 del Codi penal, és a dir, que la resolució sigui "arbitrària", és a dir, contrària a la justícia, a la raó i a les lleis, dictada només per voluntat o caprici, considera que el que realment resulta determinant per diferenciar el delictes de prevaricació de la mera il·legalitat és l'element subjectiu o de l'arbitrarietat amb què s'ha comès. Aquest element resulta "patent", en tant que l'alcalde era "plenament" conscient de l'obligació que li incumbia, que va incomplir reiteradament, que existien peticions escrites expressives d'altres regidors perquè procedís a la seva convocatòria i tot això després d'haver estat advertit expressament de la il·legalitat de no convocar plens ordinaris», la qual cosa «va constituir, en definitiva, l'essència del retret penal pel qual és condemnat».

En conseqüència, la sentència de la Secció d'Apel·lacions de la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia ratifica la sentència dictada per l'Audiència Provincial de Cadis i condemna l'exalcalde de l'Ajuntament esmentat a una pena d'inhabilitació especial per als càrrecs d'alcalde, de regidor, de tinent d'alcalde i de qualsevol altre de naturalesa electiva que impliqui una participació en el govern municipal, autonòmic, estatal o europeu per un període de quatre anys per la comissió del delictes de prevaricació administrativa tipificat a l'article 404 del Codi penal.

Aquesta sentència no és ferma i contra la mateixa es pot interposar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem.